Lekcja
o Funduszach
Europejskich VI

UNIA EUROPEJSKA BLIŻEJ CIEBIE

O ROZWOJU LOKALNYM

CZY WIESZ, CO OZNACZA ROZWÓJ LOKALNY?

Rozwój lokalny oznacza wprowadzanie pozytywnych zmian na niewielkim terytorium, np. w Twojej miejscowości. Jego celem jest zapewnienie mieszkańcom możliwie najwyższego poziomu i jakości życia. A kto doskonale wie, czego potrzeba do tego, by żyło nam się jak najlepiej? Oczywiście mieszkańcy – czyli my sami! Dlatego aby zmiany odpowiadały naszym potrzebom, władze lokalne, planując je, muszą współpracować z nami, z lokalnymi przedsiębiorcami czy organizacjami non profit. My możemy aktywnie angażować się w ich poczynania, np. proponować pomysły do realizacji lub uczestniczyć w konsultacjach społecznych.

Tym właśnie jest rozwój lokalny – współpracą różnych podmiotów w celu poprawy poziomu i jakości życia mieszkańców określonego terytorium.

CZY WIESZ, JAKICH OBSZARÓW DOTYCZY ROZWÓJ LOKALNY?

Poprawa poziomu i jakości życia mieszkańców wymaga spójnych działań w wielu obszarach, m.in.:

- **gospodarczych** (np. wspierania przedsiębiorczości, innowacyjności, rynku pracy);
- **społecznych** (np. zmniejszania ubóstwa, wzrostu poziomu opieki zdrowotnej, edukacji, porządku publicznego i bezpieczeństwa);
- **instytucjonalnych** (np. podniesienia standardów działania samorządów lokalnych);

i nie mniej ważnych:

- **środowiskowych** (np. oceny wpływu powyższych działań na stan środowiska, przeciwdziałania degradacji środowiska naturalnego, przystosowania do zmian klimatu, korzystania z odnawialnych źródeł energii).

Działania we wszystkich tych obszarach muszą być podejmowane równolegle, bowiem tylko w taki sposób nasze miejscowości będą rozwijały się w sposób zrównoważony.

UNIA EUROPEJSKA POMAGA W ROZWOJU!

Polska jest stale wspierana przez **Fundusze Europejskie**, które zaspokajają różne potrzeby mieszkańców!

Pomagają również wyrównywać poziom rozwoju regionów, dzięki czemu każdy ma szansę na lepsze życie.

Sprawdź, jak Fundusze Europejskie mogą przysłużyć się Twojemu otoczeniu:

- ☑ troska o środowisko naturalne, np. ochrona bioróżnorodności, odnowa parków;
- ☑ wykorzystanie ekologicznych źródeł energii, np. paneli fotowoltaicznych;
- ☑ bezpieczeństwo przeciwpowodziowe i zapobieganie suszy;
- ☑ rozwój sieci oczyszczalni ścieków;
- ☑ budowa systemu selektywnej zbiórki odpadów;
- ☑ wyposażenie szkół i działania edukacyjne (np. Lekcja o Funduszach Europejskich);
- ☑ nowoczesne muzea, teatry czy domy kultury;
- ☑ interaktywne wystawy i centra nauki;
- ☑ nowe place zabaw;
- ☑ rewitalizacja zabytków;
- ☑ znoszenie barier architektonicznych i komunikacyjnych, aby zapewnić dostęp do dóbr, usług oraz udział w życiu społecznym i publicznym osobom o szczególnych potrzebach (Program Dostępność Plus);
- ☑ wsparcie przedsiębiorców poprzez dotacje, szkolenia i doradztwo;
- ☑ rozwój i finansowanie innowacji;
- ☑ dotacje na nowe firmy (start-upy);
- ☑ ekologiczne autobusy, trolejbusy i tramwaje;
- ☑ buspasy i ścieżki rowerowe;
- ☑ szybsze linie kolejowe;
- ☑ spójna sieć autostrad i dróg, w tym obwodnice;
- ☑ rozwój sieci Internetu i usług cyfrowych

i wiele więcej…

CZY WIESZ, ŻE KAŻDY MA WPŁYW NA POZIOM ŻYCIA W SWOJEJ MIEJSCOWOŚCI?

Wyobraź sobie, że jako mieszkańcy sami decydujemy, jakich zmian potrzebujemy, a władze lokalne pomagają nam je sfinansować i wdrożyć. Niemożliwe? A jednak! Dzięki konsultacjom społecznym, budżetowi obywatelskiemu lub Lokalnym Grupom Działania każdy może wskazać swoje potrzeby jako mieszkańca oraz sposób, w jaki je zrealizować.

DAJ POZNAĆ SWOJĄ OPINIĘ!

Wejdź na stronę internetową urzędu miasta lub gminy, sprawdź obecnie prowadzone konsultacje i zaopiniuj projekty zmian! Pomóż lokalnym władzom dopasować inwestycje do potrzeb Twoich i innych mieszkańców. Miej wpływ na to, jak zmienia się Twoje otoczenie.

KONSULTACJE SPOŁECZNE

Władze lokalne przeprowadzają konsultacje społeczne planowanych zmian i inwestycji po to, aby mieszkańcy wyrazili swoją opinię na ten temat.

ZASTANAWIASZ SIĘ, CO SAM MOŻESZ ZROBIĆ DLA SWOJEJ OKOLICY?

Widzisz, że w Twojej miejscowości przydałaby się nowa ścieżka rowerowa, a na osiedlu siłownia czy punkt wymiany książek lub gier? Chciałbyś „odbetonować" i zazielenić swoje podwórko? Nie masz fajnego miejsca do zabawy? Przekonaj do swojego pomysłu sąsiadów. Opisz go i zawnioskuj o jego realizację z budżetu partycypacyjnego!

BUDŻET PARTYCYPACYJNY
(LUB OBYWATELSKI)

Część budżetu miasta, wsi lub gminy, o której przeznaczeniu decydują bezpośrednio mieszkańcy. To mieszkańcy zgłaszają projekty do finansowania. Później, przez powszechne głosowanie, decydują, kto otrzyma pieniądze i będzie mógł zrealizować zaproponowany przez siebie projekt.

DOŁĄCZ DO LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA

Mieszkasz na wsi lub w mniejszej miejscowości? To świetnie! Dołącz do Lokalnej Grupy Działania (LGD) i współdecyduj o tym, jak zmienia się Twoje otoczenie! LGD tworzą mieszkańcy, przedsiębiorcy, rolnicy, organizacje pozarządowe i inne grupy lub pojedyncze osoby mieszkające lub działające na danym obszarze, które chcą pozytywnie go zmieniać. Wszystko po to, by rozwijać własny region i dbać o potrzeby jego mieszkańców. Środki na realizację pomysłów LGD pozyskują głównie z Funduszy Europejskich. Tak zrealizowano setki projektów, np. tak powstały boiska, świetlice, zorganizowano wiele festynów, zajęć dla dzieci i młodzieży, a nawet wydano książki lokalnych autorów!

PAMIĘTAJ, ŻE WIELE ZALEŻY OD CIEBIE!

Korzystaj z możliwości współdecydowania o rozwoju Twojej miejscowości. Działaj aktywnie z innymi mieszkańcami, bierz udział w konsultacjach społecznych, składaj wnioski do budżetu obywatelskiego, dołącz do Lokalnych Grup Działania w Twojej okolicy! Możliwości jest wiele, by dzięki połączeniu talentów, wiedzy i doświadczenia każdego z nas – mieszkańców – zmieniać swoje otoczenie na lepsze…

ZADANIE 1.

Zastanów się, jakie zmiany w Twoim otoczeniu poprawiłyby poziom i jakość życia mieszkańców? Wypisz pięć pomysłów:

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....

ZADANIE 2.

Określ, które zdania są prawdziwe, a które fałszywe. W przypadku nieprawdziwych informacji postaraj się podać te zgodne z prawdą.

1. Rozwój lokalny miast musi uwzględniać potrzeby danego obszaru. P F
2. Za rozwój lokalny powinny być odpowiedzialne wyłącznie władze lokalne. P F
3. Każdy z mieszkańców ma wpływ na rozwój swojego otoczenia. P F
4. Rozwój lokalny jest wspierany ze środków Unii Europejskiej w ramach Funduszy Europejskich. P F
5. Rozwój lokalny powinien obejmować równolegle wiele obszarów, takich jak kwestie społeczne, gospodarcze, środowiskowe czy instytucjonalne. P F
6. Celem rozwoju lokalnego mniejszych ośrodków miejskich jest m.in. przeciwdziałanie odpływowi do większych ośrodków młodych i dobrze wykształconych ludzi. P F
7. Budżet obywatelski pozwala realizować projekty ważne dla mieszkańców. P F
8. W konsultacjach społecznych mogą wziąć udział tylko przedsiębiorcy i władze lokalne. P F
9. Lokalne Grupy Działania dbają o rozwój wsi i mniejszych miejscowości. P F

ZADANIE 3.

Wpisz odpowiednie wyrazy w wykropkowane miejsca.

Rozwój lokalny ma na celu poprawę (czego?) ……
i …….. życia mieszkańców. Dotyczy wybranego obszaru, np. małego lub średniego (czego?) ……
Jego istotą jest (co?) ……
pomiędzy władzami (jakimi?) ……..……,
(kim?) …….., przedsiębiorcami i różnego typu organizacjami, które mogą pomóc w rozwoju danego obszaru.
Mieszkańcy mogą przygotowywać różne projekty zmian w swoim otoczeniu i realizować je w ramach środków (z czego?) z ……
Mieszkając na terenach wiejskich lub w mniejszych ośrodkach, mogą też angażować się w funkcjonowanie (czego?) ……
…….. ……..
Jeśli chcą mieć wpływ na działania władz lokalnych, mogą brać udział (w czym?) w …… społecznych.
Skuteczny rozwój miast mogą zagwarantować tylko spójne działania w czterech obszarach (jakich?):
……,
……,
……
i ……

Ciekawostka:
Miasta również ze sobą współpracują!

Uczą się od siebie nawzajem, wspólnie realizują różne inicjatywy, dzielą się sprawdzonymi rozwiązaniami.
Służy do tego m.in. współfinansowany przez Unię Europejską program URBACT III.

Egzemplarz bezpłatny

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach akcji edukacyjnej „Lekcja o Funduszach Europejskich VI”

Organizator:

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
Departament Programów Ponadregionalnych

Warszawa 2021

Fundusze Europejskie Polska Wschodnia

Rzeczpospolita Polska

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego